

آموزش تفکیک پسماند پزشکی

پسماندهای پزشکی ویژه

پسماندهای زیان آور ناشی از بیمارستان ها، مراکز بهداشتی، درمانی، آزمایشگاه های تشخیص
طبی که به دلیل بالا بودن یکی از خواص خطرناک

سمیت، بیماری زایی، قابلیت انفجار، اشتعال، خوردگی

به مدیریت خاص نیاز دارند، گفته می شود.

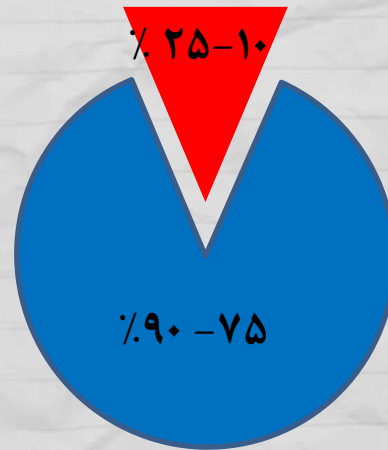
چهار دسته اصلی پسماند پزشکی:

- پسماند عادی
- پسماند عفونی
- پسماند تیز و برنده
- پسماند شیمیایی و دارویی

ترکیب معمول پسماندهای بیمارستانی

۷۵ تا ۹۰ درصد پسماند عادی ■

۱۰ تا ۲۵ درصد پسماند پزشکی ویژه ■

۱۰- ۲۵٪ پسماندهای ویژه

✓ ۶۰-۸۰ درصد پسماندهای عفونی و پاتولوژیک و اجسام تیزوبرنده

✓ ۲۵-۱۵ درصد پسماندهای شیمیایی و دارویی

✓ ۵-۱۰ درصد پسماندهای حاوی رادیو دارو، دماسنج‌های جیوه‌ای شکسته و کپسول و باطری ها

پسماند عادی

- ضایعات ناشی از فعالیت های روزمره و با کارکرد خانگی

پسماندهای ایستگاه های پرستاری، آشپزخانه، آبدارخانه، قسمت اداری مالی، باغبانی و....

- ❖ در صورت مخلوط شدن پسماند عادی با پسماندهای عفونی، شیمیایی و...، پسماند ویژه محسوب می شود
- ❖ کیسه پسماند نباید بدون داشتن برچسب تعیین محتوای کیسه از محل تولید خارج شود.

پسماند عفونی

• پسماندهایی که مظنون به داشتن عوامل زنده بیماریزا باشند و بتواند در بدن میزبان باعث بیماری شود

➤ کلیه لوازم و وسایل **آغشته به خون و ترشحات** انسان از قبیل باند، گان، ماسک، دستکش یکبار مصرف، سوآپ و...

➤ **ست سرم**

➤ سوند، کیسه ادرار و بگ کلوستومی

➤ کلیه پسماندها و مواد دفعی از بیماران عفونی

➤ محیط کشت های میکروبی

➤ پسماند بخش های **دیالیز، اورژانس، اتاق های ایزوله ، اتاق عمل و آزمایشگاه** (غیر از ایستگاه های پرستاری ، اتاق

استراحت پرسنل و قسمت های اداری)

احتیاطات

- ✓ ظروف جمع آوری پسماندهای عفونی در اتاق بیماران و راهروها نباید وجود داشته باشد.
- ✓ کیسه زرد با **ترولی** توسط ارائه دهنده خدمت درمانی به اتاق بیمار آورده می شود.
- ✓ **مایعات خونی و سیالات عفونی** بدن بایستی در ظروف غیر قابل نشت نگهداری شوند.
- ✓ **سوزن ست سرم** جدا شده و در سیفتی باکس قرار گیرد و ست سرم به همراه باتل در سطل عفونی دفع شود.
- ✓ باقیمانده سرم قندی نمکی بعد از رقیق سازی در فاضلاب تخلیه و باتل در **سطل عفونی** دفع گردد.

پسماندهای تیز و برنده

• پسماندهایی که باعث ایجاد زخم، بریدگی یا سوراخ در پوست گردند.

■ سوزن تزریقی، سوزن آنژیوکت، سوزن ست انفوزیون و سرم

■ تیغ بیستوری

■ پوکه آمپول ، شیشه و ویال های دارویی شکسته

■ اسکالپ وین

■ لانست

■ سوزن اسپینال

■ لام و لامل

احتیاطات

- ✓ بعد از پر شدن ۳/۴ ظرفیت درب سیفتی باکس بسته شود.
- ✓ درپوش گذاری مجدد سرنگ ها نباید انجام شود.
- ✓ در صورت تزریق عضلانی سوزن و سرنگ بایستی تواماً در سیفتی باکس دفع گردد.
- ✓ سیفتی باکس بایستی با ترالی توسط ارائه دهنده خدمت به بالین بیمار آورده شود.
- ✓ در بخش های NICU و ICU سیفتی باکس می تواند بصورت فیکس در یونیت هر بیمار قرار گیرد.

پسماندها شیمیایی دارویی

- پسماندهایی که خاصیت سمیت، خوردگی، قابلیت احتراق و انفجار دارد و در صورت رها شدن در محیط، برای انسان و محیط زیست مضر هستند.

✓ داروها و واکنش های تاریخ مصرف گذشته و مصرف نشده

✓ مواد ضد عفونی کننده و گندزدای تاریخ گذشته یا غیر لازم

✓ قوطی ها و شیشه های دارویی

✓ معرف های آزمایشگاهی و حلال ها

احتیاطات

- ✓ پسماندهای مایع بایستی در ظروف مستحکم و غیر قابل نشت نگهداری شوند.
- ✓ اگر باتل سرم حاوی داروی شیمی درمانی باشد بایستی بعنوان پسماند شیمیایی دفع گردد.

پسماندهای ژنوتوکسیک

■ این پسماندها میتوانند موجب جهش سلولی، سرطان زایی و عجیب الخلقه زایی گردند:

- باقیمانده داروهای مورد استفاده در شیمی درمانی (سایتوژنیک)
- تجهیزات و وسایل آغشته به فرآورده های دارویی شیمی درمانی

- ✓ پسماندهای ژنوتوکسیک مایع بایستی در ظروف غیر قابل نشت نگهداری شوند.
- ✓ فرمالین بایستی در ظروف محکم، درب دار و غیر قابل نشت نگهداری شود.
- ✓ فرمالین بعد از صاف سازی به شبکه فاضلاب دفع گردد و باقیمانده آن پسماند پاتولوژیک محسوب شود.

پسماندهای پاتولوژیک

- خون، بافتها و آبگونه های انسانی
- اعضاء و اندامهای قطع شده
- جنین، جفت و بند ناف
- جسد جانوران
- پسماندهای پاتولوژی

❖ اعضاء و اندام های قطع شده بدن و جنین طبق احکام شرع جمع آوری و به سردخانه منتقل شوند.

پسماندهای حاوی فلزات سنگین

- انواع باتری
- ترمومترهای سالم و شکسته
- فشارسنج جیوه ای
- لامپ های فلورسنت، فوتو تراپی و UV
- ورقه های سربی
- آمالگام ناشی از دندانپزشکی

با تشکر از توجه شما

